

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-3/18/1161

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni arendusdirektor peadirektori ülesannetes Kaja Puusepp
Otsuse tegemise aeg ja koht	14.06.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	26.04.2018 (registreeriti inspektsioonis 02.05.2018)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspektsiooni 20.04.2018 menetluse algatamata jätmise otsus nr 2.1.-1/18/691
Vaide esitaja	Eraisik I
Vaide esitaja volitatud esindaja	Eraisik II MTÜ „Toetav Abi“ aadress: Turu 56, Tartu

RESOLUTSIOON:

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustan:

jätta vaie rahuldamata

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

20.03.2018 registreeriti Andmekaitse Inspektsioonis Eraisik I volitatud esindaja MTÜ „Toetav Abi“ esitatud kaebus, mille kohaselt Creditinfo Eesti AS kuvab kehtivate maksehäirete all, et Eraisikul I on alates 27.01.2008 võlg Creditstar Eesti AS ees.

Vaide esitaja märkis kaebuses, et AKI maksehäirete juhend toob välja, et AKI lähtub 10-aastasest aegumistähtajast.

Tulenevalt eeltoodust esitas kaebuse esitaja Era Liising Inkassoteenustele (kes võlga sisse nõuab) taotluse eemaldada aegumise tõttu Eraisiku I kehtivad maksehäired. Sama taotluse tegi kaebaja ka Creditsatar Eesti AS-le.

Kuna nõuet ei täidetud, siis palus kaebuse esitaja inspeksioonil teha Creditstar Eesti AS-le, Era Liisingu Inkassoteenustele ja Creditinfo Eesti AS-le viivitamatult ettekirjutus, millega kohustada kandma kehtivad maksehäired lõpetatud maksehäirete alla.

24.04.2018 jättis inspeksioon menetluse algatamata järgmiste põhjendustega:

Esitasite kaebuse Creditstar Eesti AS, Era Liisingu Inkassoteenused ja Creditinfo Eesti AS peale seoses Erasik I isikuandmete töötlemise ja avalikustamisega. Nimelt nõuab Era Liisingu Inkassoteenused Erasikult I sisse Creditstar Eesti AS võlga ning maksehäire on alates 27.01.2008 avalikustatud Creditinfo Eesti AS maksehäireregistris. Olete esitanud taotluse kehtivate maksehäirete eemaldamiseks aegumise tõttu.

Taotlete Creditstar Eesti AS-le, Era Liisingu Inkassoteenused ja Creditinfo Eesti AS-le ettekirjutuse tegemist, et Erasik I kehtivad maksehäired oleks lõpetatud maksehäirete all, hoiatada selle mittetäitmise eest, soovitusi ja ettepanekuid seaduse ning AKI maksehäirete juhendi paremaks rakendamiseks.

Selgitan, et Andmekaitse Inspeksioon kontrollib üksnes võlaandmete avalikustamise ja edastamise vastavust isikuandmete kaitse seaduse nõuetele. Inspeksioonil ei ole pädevust hinnata, kas isikute võlanõuded võlausaldaja ees on tekkinud õiguspäraselt või mitte, millest nõuded koosnevad, kas võlgnevus on reaalselt likvideeritud või mitte, kas nõue on aegunud, kuidas seda sisse nõutakse vms, sest tegemist on lepingusuhetest tulenevate vaidlustega. Eraõiguslike isikute vaheliste lepinguliste vaidluste lahendamine on kohtu pädevuses.

Sarnasele järeldusele jõudis ka Tallinna Halduskohus 22.03.2011 otsuses nr [3-10-994](#). Nimetatud otsuses leidis kohus, et Andmekaitse Inspeksioonil puudub seadusest tulenev pädevus lepingusuhetest tulenevate vaidluste lahendamiseks, sealhulgas neile hinnangu andmiseks. Kohus märkis, et Andmekaitse Inspeksioon on riiklik järelevalveasutus, kelle pädevusse kuulub isikuandmete kaitse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide järgimise kontrollimine ja nendest tulenevate rikkumiste menetlemine.

Viitate kaebuses, nagu annaks inspeksiooni maksehäirete juhendis nimetatud võlanõude aegumise 10-aastane tähtaeg aluse samal tähtajal lõpetada maksehäire avalikustamine. Nii see siiski ei ole. Juhendi §-s 4 on küll selgitatud, et inspeksioon lähtub täitmata kohustuste puhul 10-aastasest aegumistähtajast, kuid avalikustatud võib võlg olla 13 aasta vältel. Seda seetõttu, et mitte asetada kohustuse täitnud isikuid ebavõrdsesse olukorda (kuivõrd isikuandmete kaitse seaduse § 11 lg 7 punkt 4 lubab nõude täitmisest veel 3 aasta jooksul andmeid avaldada). Antud seisukohta toetab ka Riigikohtu 12.12.2011 otsus nr 3-3-1-70-11.

Kaebuses esitatust järeldub, et võlgnik ei ole võlga tasunud ning võlaandmeid ei ole maksehäireregistris avalikustatud üle 13 aasta. Seega ei ole võla avalikustamisega rikutud isikuandmete kaitse seaduse nõudeid.“

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

Haldusakti või toimingu sisu:

Vastus 20.04.2018 nr 2.1-1/18/691, millega jäeti järelevalvemenetlus algatamata.

Taotlus

Algatada järelevalvemenetlus.

Põhjendus

AKI „Maksehäirete avaldamise juhendi“ § 4 toob välja, et AKI lähtub täitmata kohustuse puhul 10- aastasest aegumistähtajast ja maksimaalse tähtaja määramisel 13. aastast arvates nõude sissenõutavaks muutumisest. Seega TSÜS § 157 sätestab, et aegumistähtaeg on 10 aastat ja sellest lähtub AKI. 3 aastat sellest on aga siis, kui isik tasub võlgnevuse ja maksehäire loetakse lõpetatuks, mida on näha 3 aastat.

Juhul kui seda ei tasuta on selleks ajaks 10 aastat, et nõue oleks kehtiv ja 3 aastat lõpetatud

maksehäirete all. Selle kõigega leiame, et puudub alus hoida kehtivate maksehäirete all võlanõuet, sest tegemist on aegumisega ja kohustus võlgnikul puudub, kuid nõustume, et see peaks olema lõpetatud maksehäirete all.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Olen tutvunud ja läbi vaadanud Teie 14.03.2018 esitatud kaebuse, 20.04.2018 inspektsiooni menetluse algatamata jätmise otsuse ja Teie 26.04.2018 esitatud vaide nr 96 ning leian, et menetluse algatamata jätmine oli õiguspärane ja põhjendatud. Oma otsuses tuginen järgnevale:

Nagu ka menetluse algatamata jätmise teates Teile selgitati, siis *kontrollib inspektsioon üksnes võlaandmete avalikustamise ja edastamise vastavust isikuandmete kaitse seaduse nõuetele. Inspektsioonil ei ole pädevust hinnata, kas isikute võlanõuded võlausaldaja ees on tekkinud õiguspäraselt või mitte, millest nõuded koosnevad, kas võlgnevus on realselt likvideeritud või mitte, kas nõue on aegunud, kuidas seda sisse nõutakse vms, sest tegemist on lepingusuhetest tulenevate vaidlustega. Eraõiguslike isikute vaheliste lepinguliste vaidluste lahendamine on kohtu pädevuses.* Seega puudub inspektsioonil pädevus kontrollida ja anda hinnanguid, kas tegemist on lõpetatud või lõpetamata maksehäirega. Inspektsioon saab kontrollida ainult isikuandmete avalikustamise õiguspärasust, mille vastu antud juhul ei ole eksitud.

Siiski pean Teile vajalikuks selgitada, et aegumine ei tulene otse seadusest, vaid aegumist kohaldab vastavalt seadusele kohus. Samuti hindab kohus asjaolusid igal juhul eraldi. Samuti ei tähenda võimalik nõude aegumine (inspektsiooni juhises 10 aastat), et sellega seoses oleks lõppenud ka võlausaldaja nõue või sellele vastav võlgniku kohustus. Aegumine võimaldab võlgnikul keelduda oma kohustuse täitmisest, kuid see ei muuda kohustust olematuks (maksehäiret lõppenuks). Sellisele järeldusele on jõudnud kohus ka asja 2-15-7038.

Nagu Teie pöördumisest võib aru saada, siis ei ole vaidlust selles, et võlgnevus on jätkuvalt tasumata. Samuti ei nähtu, et kohtu kaudu oleks nõutud aegumise kohaldamist. Seega kohustus on jätkuvalt täitmata/võlg tasumata, millisel juhul võlg ei ole muutunud olematuks, kuigi võite keelduda selle tasumisest. Kuna inspektsioonil puudub pädevus anda hinnanguid, kas tegemist on lõpetatud või lõpetamata maksehäirega ning võla avalikustamisega ei ole rikutud isikuandmete kaitse seaduse nõudeid, siis jätan vaide rahuldamata.

Kaja Puusepp
arendusdirektor
peadirektori ülesannetes